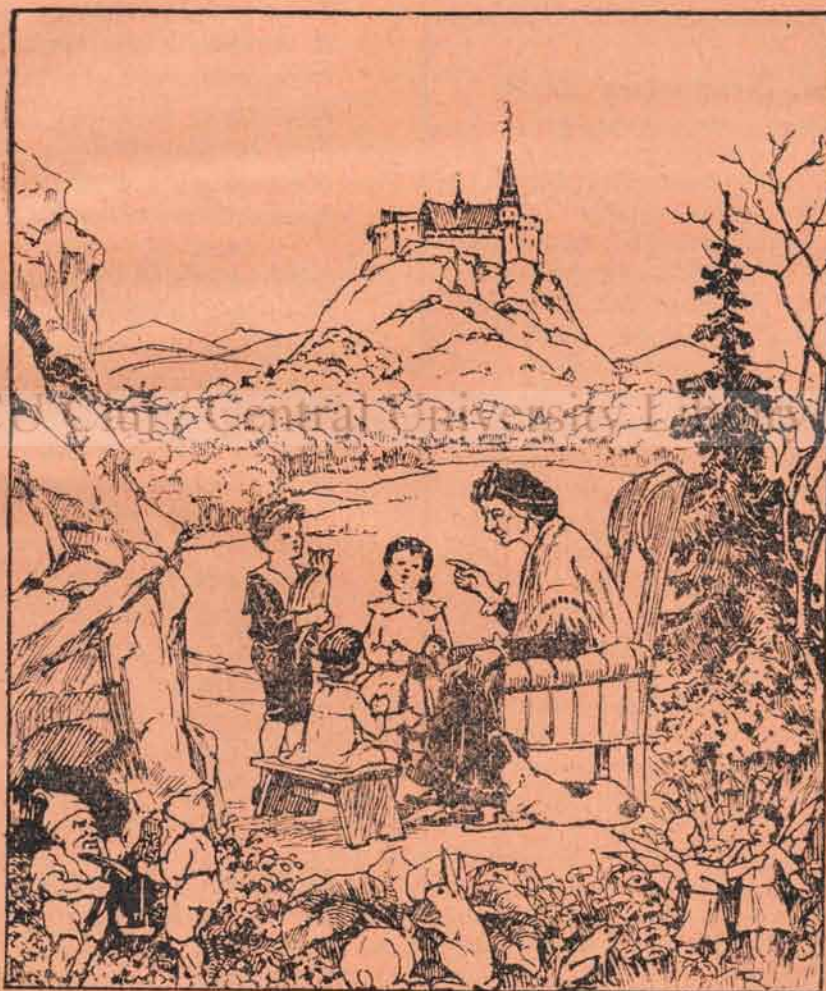

Inregistrat la Trib. Cluj S. III. sub Nr. 847—1938.

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Alapította: TELEKYNÉ FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA. Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Teleky József.

Egyszer volt, hol nem volt...

VIII. ÉVFOLYAM
15. SZ.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1940. AUGUSZTUS
1.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87

Reménység.

Gyermeknóták szállnak által
búzatáblán, zöld mezőn,
csordult lélekkel hallgatom.
vidám szívvel, könnyezőn.

Mert míg gyermekek dalolnak,
búza érik s a rét zöld,
nem lesz addig remény nélkül
sem az ember, sem a föld.

Szepesi Nits István.

Olvasd el, hogyan kell helyesen írunk!

Az elválasztásnál (a melléknévből ragozott „keménnyel“ szót szintén így választjuk el: kemény-nyel; ken, kenni, kenjed vagy kend, helyesebb a kenjed, mert kend (kigyelmedet) megszólítást is jelent, kéneső; -ként (képző), másként, önként és nem önkényt, az önkény zsarnekságot, erőszakosságot jelent, kénye-kodve (ikerszó, összekötő jellel írjuk), kénytelen-kelletlen (ikerszó); -kép (képző), mindenkép, sokféle-kép stb. A -kép helyett használják a -képen is, -képpen is, mindenképen, vagy mindenképpen, (mindegyik helyes). Képzet (elki kép, amit elképzelttem), képzett két t-vel: tanult, gyakorlott. Pld.: képzett orvos. Kér, kérjed vagy kérd; kérd, kérjed vagy kérdd. (A felszólító mód ragja a: je, — amit el is hagyhatunk, — tehát kér(je)d = kérd, kérd(je)d = kérdd. Kezes, keress, keressed vagy keresd. Keresztény vagy keresztyén (Pázmány Péter keresztény-t írt, ma inkább keresztény-t írnak, mindkettő helyes.) Kesztyű és nem keztvű (bár a kéz szóból ered: kéztyű, de kimondása így nehéz lenne, s azért a z átváltozik sz-szé kesztyű. Kétségkívül (egybeírandó), kettőszt, kettévág (s minden olyan igét, mely a „ketté“-vel új szót alkot, össze kell írni), kettén-ketten, kettén-hárman, összekötőjellel írjuk; kevésbbé, kevés, kevésbé, kevesbedik, kezd, kezdettem vagy kezdtem, kezdte, kezdjed vagy kezd, (kezd(je)d = kezd (felszólító-módban). A „ki“ igekötőt az igével mindig összeírjuk: kimegy, kiad, kijár, kilép, kitől, kivesz stb.; ki (névmás), kiki összeírandó, pld.: — kiki teheti azt, amit akar! — De már kit-kit vagy kinek-kinek kötőjellel írjuk. Kiállhatatlan; kiáll, kiállít, kiált, kiáltoz.

Kati néni.

Hová lelkem Kati néni
Úgy felbugyolálva?
Megyek lelkem, kincsem, gyöngyöm
A heti vásárra.
Tele a két átalvetőm
Szép, triss tyúktojással.
Akad reá annyi vevőm
Nem is tudom számmal.

Piacon az első sorban,
Ott a rendes helyen,
A naccságák alig várják,
Hogy oda érkezzem...
Kirakom a tojásokat
Szép sorjába rendre,
Szétkapkodják egykettőre
Mindjárt hűt a helye.

Lépdel-lépdel Kati néni,
Lábát húzza-vonja,
Mintha az a szomszéd város
Mindig messzebb volna.
Nincs az messzebb Kati néni,
Csak az idők múlnak,
Mint ahogyan naplementtel
Az árnyékok nyúlnak.

Megérkezik Kati néni,
A csomagját bontja.
Egy kis csibe a tojásból
A fejét kitölti.
Észre veszi a kis Jutka,
Szeme reá tapad —
Kati néni, Kati néni
A tojás elszalad.

Körülveszik Kati nénit,
Mint a csodát nézik.
Csibét árul Kati néni?
Nem tojást? ezt kérdik.
— Enyje szedte! van itt minden,
Csak legyen sok pénzük
Csibe, tojás, kotló is van! —
... Le is ült melléjük.

Edda néni.

Eredeti székely népmese a Kisküküllő felső részéből.

Irta: Ósz János.

Útnak indultak hát négyen, s úgy elmentek, hogy éppen egy királyi városban állanak meg. Volt itt a királynak egy olyan ügyibe való szépszál leánya, mint egy teremtettszál majoránna. A kicsi királyúrli alig látta meg, helyből halálosan belészerelt. Hát elhatározta, hogy vagy ez a leány lesz a felesége, vajmi (vagy mi), de ő enélkül a leány nélkül egyet sem élhet. Ment is tüstént a királyhoz megkérni a leányát.

Haj szerelmes Jézusom — hallják-é — nagyot kacagott a király, pedig erőst pulykamérgű volt, s azt mondja — Hát ti pokolból jött világtekerői! Azt hiszitek, hogy az én leányom disznópásztorleány, hogy akárki-senkifiához adjam? Nő! ha huszonnégy óra alatt ki nem kotródtok az országomból, karóba keritem a tökfeketeket.

Hanem csak osztán került méregbe a király, olyanba a milyenbe, de a királyfi is a nagy kisebbités miatt, hogy szeresül szólni sem tudott, csak annyit, hogy:

— Azért se, s ha ujját huzunk, megmutatjuk, kik vagyunk.

Félrehúzza a királyt a felesége s azt mondja neki hogy:

— Mit akar kied, vén bolond, hogy én is azt mondjam izibe ehejt. Hiszen egyet se tudja még, hogy kikkel van dolga? Adjon próbát fel nekik s ha megteszik jó, ha pedig nem, akkor mondhat jó utat nekik. Ugy is azt kötölte ki a leányunk, hogy csak annak lesz a felesége, aki elhozza s esküvőjén fejére teszi azt a gyémánt-foglalatú tündéri koronát, akít ő már háromszor is megálmodott, s ha elhozza azt az egekig érő kőszikla tetejére fészkelte griffmadarat, s azokat a fellegekig felnőtt fa tetejére költött szép éneklő, aranytollú madárfiókákat.

A király elgondolja, hogy aligha nem mond valamit ez az asszony, mert jár a szája. Tüstént mondja a királyfinak, hogy mik a feltételek s hogyha azt megteszi, Isten neki, övé lesz a leány s legyenek boldogok.

A szép kis királyfi egyet se gyöntölődött (gyötrődött) sokat ezen az egész dolgon, hanem ment egyenest az embereihez, s elmondja, hogy hány hét a világ, kinek mi a teendője.

Hát elégették is azok helyből. Már estére kelve hozta fahajlító, nemcsak a szép éneklő

madár fiókáit, de még az anya madarat is. Kőmorzsoló is nekiesék nagy ízibe az egekig érő kősziklának, egy minutum alatt széjjelszedé az egészet s elfogta a griffet fiókástól, Messzehajító is kapta a vasbotját, nekilódította Tündér Ilona várának, de még úgy, hogy nagyizibe ő is a végébe kapaszkodott a vasbotnak s egy szempillantás alatt a tündérvárban vala. S míg Tüder Ilona a tejtócsában fereddegelt (fürdött), olyan ügyesen kilopta a tündérkoronát, hogy az egész tündérvárban senki élő lélek észre nem vevé. Akkor a vasbotját lódította vissza, de maga is újból a végére kapaszkodott, s mire a tündérek észrevették magukat, csak volt, de nincs tündéri korona a várban.

Akkor a királyfi a bészerezett, kivánt dolgokat vette magához s meg se állott a királyig, hogy:

— Na felséges király, megvan a próba, itt vannak a nászajándékok.

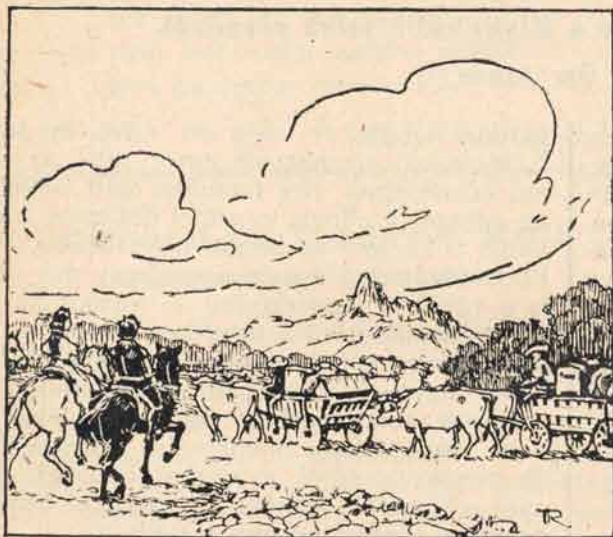
Haj, lelkem szentem, hogy ugrék a nyakába az a királyi leány a dali fiúnak, mert éppen az is jelen volt s amúgy is erőst megszerelte már az első minutumtól fogva a szépséges királyfit. A király is béalatta, hogy nem senkifiával van dolga: lakodalmat hirdetett, vendégséget gyűjtött s nagy ízibe meglett a lakodalom. Hanem akkor lett még aztán nagy öröm, mikor a királyfi bévallotta, hogy ő király fia. Neki is esék helyből a felesége, hogy ha az tizon, hát menjenek most már a Vő hazájába. *Fel is készíték a királyleányt 3 teli kocsiszekérre s úgy indultak Útnak.*

Az úton a királyfi a három kocsiszekér rakományt adta a három hűséges utitársnak, hogy menjen vele ki-ki a maga utjára, maga pedig a feleségével abból a helyből egyenesen az erdei palotához vederedett, mert már az esztendő is lejáróban volt. A bátyjai már mind a ketten ott is voltak s pedig azok is a feleségeikkel. Amin meglátták, hogy az öccsük is jön, tüstént eléje mentek, de nem testvérséggel, hanem kardhegyekkel, hogy helyből levágják az öcskőt, ha a palotába akar menni.

Eleget a kicsi úrfi, hogy így, hogy úgy, ne izéljenek s mi afféle de azokkal semmire sem mehetett az ég világán annál többre, minthogy rántson kardot s védje magát, ahogy tudja, ha kedves a napja.

Mikor aztán látta, hogy a bátyjai igazában az élete ellen törnek, erősnagy méregbe jött, s egy miccentés alatt lecsillanté mind a kettő fejét. Akkor azután lelkéből szakadt könnyekkel el-siratta, Jóisten nevében eltemette a két rossz testvért.

A palotán a mestergerendán volt egy aranyvessző, avval a palota négyszegletét meglegyinté, akkor lett abból egy aranyalma, azt vevé

magához. De vette magához a testvérei feleségeit is, s abból a tetthelyből egy nyugvára az apja házához vederedett (indult). Mikor hazaért, éppen akkor temették a vén királyt. Hát egyebet se tehetett, hanem apja helyett ő lett a király. Az aranyalmát kukkra hajította. Mikor leesett újra palota lett belőle. A bátyjai feleségeit abba helyeztette, holtigvaló nyugdíjba tette. Maga pedig beleült az apja kastélyába s lett belőle olyan ügyibevaló, derék király, s hétországgra híre járt. S eznapságtól fogva ma is él feleségestül, — hogyha meg nem halt.

(Vége)

Buksi viselt dolgai.

Irta: I. Dienes Jenő.

4. Leányos házak.

Buksi szereti az ő testvérkéjét, Magduskát. Sokat játszanak együtt, mindig, ha Magduska nincs az iskolában. Néha azért haragszik, hogy miért megy a testvére iskolába.

— Ki játszik velem, ha nincs itthon Magduska?

Valahogy megvigasztalja a mamája s az apja. Magduska kérdezi:

— Mit adjak oda Buksi, hogy játsszál, míg hazajövök?

Buksi arca felderül.

— A babákat.

Mindenki tudja, tudta előre, hogy a babákat fogja kérni. Mert hát Buksinak hiába van sok szép játéka, van lova, szekere, van kis pléhlovas, pirosra festett szekere, van tekejátéka, mozaikja, dobja, trombitája, egész hadsereget kilevő katonája, ágyuja, képes kockája, képes-könyve, meg az Isten tudja, mi minden szép játéka, azért ő mégis csak a babákat szereti legjobban. Fiúnak baba? No, ilyent nem igen lehet hallani. De hiába mondják ezt Buksinak, azért ez így van, ő az összes játékok közül a babákat szereti. De nem is a fiubabákat, hanem amelyek kislánynak vannak öltöztetve.

— Jól van Buksi! Szeretem a dolgot, — mondja olyankor az édesapja, ha babákkal játszik Buksi. Látom, hogy gavallér lesz belőled, szereted már most a babák, leánykák társaságát.

És úgy is van, hogy Buksinak nem barátai vannak, hanem barátnői. A Magduska barátnőivel játszik legszívesebben.

Egyszer az édesapja kérdezte tőle este, vacsora közben:

— Hol voltál Buksi a délután? Kerestelek s nem találtalak itthon.

— Tercsiéknél voltam Magduskával.

— Tercsiéknél?

— Igen.

— No, korán kezded a leányos házakhoz járást, — felelte az édesapja.

Attól kezdve Buksi büszkén mondta:

— Ma ismét leányos háznál voltam.

Egy más alkalommal, amikor a Buksi édesapja hazament, ismét nem volt otthon.

— Hol a fiam? — kérdezte.

— Magduskával elmentek játszani a barátnőkhöz.

Este mogorva arccal érkezett haza Buksi.

— No, miért vágsz olyan nagypénteki arcot?

Buksi nem felelt, de Magduska megmondta:

— A néninek tetszett nagyon Buksi, fölvette az ölébe, össze-vissza csókolta, de ezért meg Buksi zúgolódott,

— No, és hogyan?

Magduska jóízűen kacagott és folytatta:

— Hát tudod apám, amikor a néni letette Buksit az öléből, azt mondta komoly arccal:

— Máskor nem jövök ehez a leányos házhoz, mert agyoncsókolnak.

— Erre aztán mindenki lekacagta, a néni ismét össze-vissza csókolta. Ezért haragszik.

Be jó a fecskének!

Irta: Földes Zoltán.

Hogy szeretnék fecske lenni,
A magasba szállni,
Napsütésben, felleg alján
Hét határba járni.

Kérdeném a napsugártól:
„Mért vagy olyan fényes?”
Tudakolnám a felhőtől:
„Merre voltál, édes?”

Száll a fecske. Én irigylem,
Földre kötve itt, lám;
Ő szabadként héthatárba
Röpköd, mint a villám.

Boldog vagy te, füsti-fecske,
Ég ölébe szállva,
Mert tudod, hogy szárnyaidnak
Nincs sehol határa!

Kásaszüret Rajkóéknál.

Irta: Takács Ilonka.

Egy napsugaras tavaszi reggel, a faluvégén sétálgatott Szirmay Tamás kapitány uram a hét unokájával és a Gitár komondorral. Hát im látják ám, hogy a zsupos kis sárkunyhóból egész raj félmeztelen cigánygyerek bujik elő, hogy körül vegyék őket és krajcárkákat kunyoráljanak.

— No attavette, füstös rajkói, — nevetelt Szirmay Tamás kapitány — itt a krajcárka. Holnap délután aztán eljöhettek uzsonnára a kastélyba. Lesz fáin bürgepaprikás meg karimás kása tepertővel. Eljöttek-e?

— Hogyne mennénk, nemzsetes nágyuram? Csókoljuk kezsit, lábát, egy sálíg ott lesünk, — kiabáltak a rajkók.

El is mentek valamennyien. A Gingalló Pisti, a Pityera Ferkó, a Szutyak Naca, a Sosoj Máris, a Bimbis Tóni és a többi rajkó mind elment a kastélyba; még pedig teljes parádében. A cigány parádét úgy kell ám érteni, hogy egyiknek-másiknak csak egy lyukas kalapból állott az egész ruházata.

A kastély udvarán már várta őket az uzsonna. A bürgéhús aranyszínű paprikás lében gözölgött; a tepertős kása pedig egy malomkő nagyságú cseréptálban kínálta magát.

Hanem bezzeg most jött a java. A kapitány úr furcsa kanalakat adott a rajkóknak. Mind-egyik kanálnak félméteres nyele volt és a nyelet kőcmadzaggal kötözték a rajkók jobb karjához. Ebből aztán nagy galibaság keletkezett. Volt

hús, volt kása és kanál is volt, mégse lehetett enni; mert mikor enni akartak az éhes rajkók, a kanál nyele nem engedte, hogy karjukat meggömbítve, szájukhoz vigyék a kanállal a fáin falatokat.

— Nő rajkók, miért nem esztek? — kacagott a kapitány úr.

— A Dévla sorvássá el a kanálkáit, nemzetes nágyurunk, nem lehet ezekkel enni! — óbégattak a rajkók.

Talán éhesen is mennek haza, ha az egyik kis cigányfiúnak nem jött volna hirtelen egy okos gondolata:

— Kojoda csokánó szoszkelesz, mit bámulsz te bibast, — kiáltott a másik cigányfiúra — én kánálázsom a te sádba a húst és kását, te meg kánálázszod azs enyembe.

Úgy is lett. Egyik rajkó a másik rajkó szájába dugta az ételt. Kifogtak a furfangos kanalakon. Úgy jól laktak kásával, hogy majd megrepedtek.

Ez a história bizony régen történt. Hanem

a csécsi faluvégen még most is mesélgetik az éhes cigányrajkók az egyszeri kásaszüretet.

Örökké él a mese.

(Mesemondó a színpad függőnye előtt mondja.)

— Prológ. —

Figyeljétek ide
kicsiny fiúk, lányok.
Nevetgéltek? Jól van —
de most csöndet várok.
Elmondom, mit láttam
ma éjjel álmomban;
ott voltam, ott jártam
Fényes tündérhontán.
Szép Tündérországbán
kihallgatás volt ma;
elsőnek jött Mesetündér
s amíg szólt búsongva:
Tündéraným, lelkem!
Beh nagy a fájdalmam!
kihalóban van a mese,
bizony be kell valljam!

Azt mondják a népek,
ifjak és a vének:
„Elmúltak a régi idők,
mese többé nem kell!
Ki törődik forgó várral,
S velünk, tündérekkel!
Nevetnek énrajtam
s úgy mondják, hogy halljam:
„Nem való a mai korba
mese, rege, monda!“
Vajjon igaz volna?
Mond csak édes tündéraným!
ami szép volt s tanulságos
célalanná válik talán?

*

A tündérkirályné gondjában elmélyed,
ezüstcsengő hangja ily szavakra éled:
„Mesetündérlányom, a bánatos szavad
nem hiszem, hogy soká komoly panasz marad.

Repülj le a földre, de csendes tájakra,
figyeld meg az embert, van-é még nyugalma?
figyeld meg: hat-é rá a szabad természet?
ápol még virágot? virul gyermekélet?

Ahol tülekednek, sok a jaj, lárma, zaj,
menekülj el onnan, gonoszság ott a baj;
hol durva a lélek, nem kell balzsam szavad,
de csöndes helyeken az ember jó marad.“

Száll a mesetündér, völgyekbe, hegyekre,
ezertő vidékén zöldelő fenyvesbe —
tenger partja mentén, tulipánmezőkön,
szélmalom vitorlás, sűrű őszi ködön.

Szőke fiú olvas kis kamra csöndjében,
tüzes szeme csillog a jóság fényében.
Asztalán meséskönyv: „Ezeregy éjszaka” —
kitárul előtte Kelet pompázata.

Márványpalotában ugyanbizony mit lát?
arab törzsfőnököt, török szultán fiát,
perzsa sah, tatár kán felvonulnak sorban,
Ali baba háza s bölcs kádi is ott van!

Mosolyog a tündér. Most már megint remél...
a fiú lelkében a mese frissen él.
Továbbrepül onnan, nagy erdő fölébe,
annak is legsűrűbb kellős közepébe.

Csendes az erdészlak. Nincs otthon az apa!
Nappal dolga után lát a szorgas anya —
De lámpavilágnál, ha leszáll az este,
gyorsan fogy a fonál az orsón perrege.

Pirosposzgás fiú, barnafürtű lányka
anyjuk köré ülnek, hosszú mesét várva
Megindul a mese: Aranyos pinyőke...
Piroska s a farkas, szép Hamupipóke.

Hallgatják nagy csendben, míg elálmosodnak...
Roknléte van a mesének s álomnak...
Száll a mesetündér, áldón int a keze:
itt sem fog egyhamar meghalni a mese.

Repül, repül tovább. Alatta nagy város
ragyogó fényétől az ég is világos;
ezerféle lárma zsongva olvad össze.
Beteg gyermekéért hull egy anya könnye.

A szobában csönd ül. Beteg van a háznál.
forró láz-gyötörte hervadó virágszál;
haja csapzottan lóg, arca veritékes,
de csitt! halkan mondja: „Meséljen hát édes!”

S mintha imádkoznék, úgy mesél az anya,
olyan áhitattal csendül meg a szava:
mesél angyalokról, tündérről, törpéről...
Jobban lett a gyermek Isten kegyelméből.

A kis mesetündér szíve nagyot dobban;
láthatatlanul, de ő is térdre rogyan.
Az anya szívében felujjong az öröm
s két hálás szív mondja: „Nagy Isten, köszönöm!”

Száll a mesetündér, völgyön át, dombon át,
míg szeme egy kicsiny, bérces országot lát;
zúgó fenyves alatt havasalji falu,
zsúpfedeles házak, galambdúcos kapu.

Csillagos az égbolt. Nagy hó takar mindent.
Kinn csikorgó tél van. Fonó áll itt is bent.
Nagy vigasság, kacaj, néha tánc és zene,
közben fonás mellett elkél egy-egy mese.

Más házban a meleg bűbös szögletében
varrogat egy anyó, könnycsepp a szemében.
Ifjú legényke odaáll elébe:
Mondjon mesét nanó! Mondjon! Nagyon kérem!

„Mit is mondjak drágám? Mit is mondjak
szentem?
Nem tudok mesélni! Régen elfeledtem.
Csak még egyet tudok. Apám mondta régen...
kicsi lányka voltam... de még ráemlékszem...”

A kis mesetündér figyelt és hallgatott,
azután sebtiben szárnyaira kapott.
Hazament s jelenté: Nem hal ki a mese...
Amíg szív s lélek van, örök az élete!

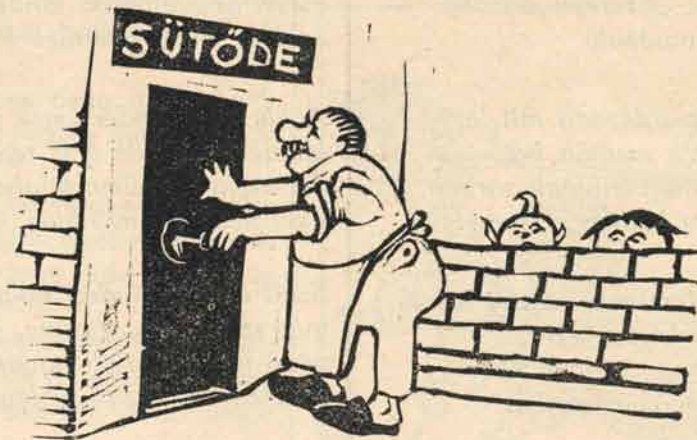
Élni fog, míg gyermek él e nagyvilágon,
Észak zord vidékén, pálmás, forró tájon;
élni fog, virulni, hiszen a forrása
szerető jó anyák szívének virága.

F. Vadnai Hermin.

Vakarcs Vince és Szurok Szevér kalandjai.

1. kép.

Vakarcs Vince, Szurok Szevér már régóta
Lesik, várják, mikor jön el a záróra?

Zsemlye Péter pékmester úr nemsokára
Sütődéjét egy nagy kulccsal im' bezárja.

Kaktusz úrfi nősülni akar.

Irta: E. Ónody Lia.

Kaktusz úrfi kíváncsi természetű s így minden beszélgetést kihallgat a szobában. Mint figyelő csápok nyúlnak szerteszét levelei a virágos állványon és mindenik tüskéje rádióleadóként továbbítja a híreket kíváncsi füleibe.

Meghallotta, hogy minden idősebb legénynek, ha meg nem nősül, büntetésből agglegényadót kell fizetnie.

Ezúttal az agglegényadó fenyegető réme teszi még zöldebbé Kaktusz úrfi ábrázatát. El is indul habozás nélkül leány-, azaz virágnézőbe! Fölteszi fejére legtüskésebb zöld selyemsapkáját és szétnézve a közeli virágcserepek között, elsőnek a hónapos rózsához lép be. Persze csábítja az illat, mivel éppen virágzik a kis rózsabokor.

— Hogyan képzelsz olyat, te tüskés kaktusz, — méltatlankodik ajánlatára a rózsza, — dehogyan is lennék én ilyen vaskoslevelű, borotvátlan növény párja! Mehetsz!

A rövid, de velős kiutasításra Kaktusz úrfi megszügyenülten rébeg valamit, hogy: „rózsza sincsen tövis nélkül“, de még sem tehetett mást, minthogy tovább ballagott.

A következő cserépben egy aszpidisztra nyújtogatta zöld, kukoricalévelhez hasonló leveleit, de ez nem tetszik a kérőnek, mivel ritkán virágzik s akkor is a cserép földjén nyílik illattalan csontszerű virágja. Következik ászpárágusz, ez viszont futó növény, ágai lefelé szaladnak nagy borzasan, nó ez nem lehet rendes, nem bízik húségébe, épp

úgy nem az amaryllisében sem, hiszen olyan gögösen néz el töleseralakú pompás virágjaival a szegény kaktusz feje fölött!

Bekopogtat tehát a begóniához, azonban az érzékenyen húzódik el, ezüstös leveleit féltve kaktusz úrfi tüskéitől. Mivel itt sincsen szerencséje, tovább megy a muskátli ablakai alá. Vidáman mosolyog kifelé a kacér muskátli kisasszony és egészen elszédítve illatával a kaktuszt, megkérdezi:

— Merre-merre, szomszéd uram?

— Háztűznézőbe! — vágja ki vitézül jövés-menése okát a láthatatlan kosarakkal bőven ellátott kérő.

— Okosan! — bólint kedvesen a bájos virág. — En is menyasszony vagyok, a szépséges, viruló pelargónia megkérte kezemet! — dicsekedni boldogan.

Kaktusz úrfi zavartan és kissé dadogva fejezi ki jókívánságait és ennyi sikertelen kísérleten elszomorodva hazafelé indul. Búsan áll meg otthona előtt. Ekkor végre észreveszi túlsó szomszédját, a csinos kis kaktusz kisasszonyt.

Fölragyog a szeme és már siet is kopogtatni a cserépaftón.

— Szabad! — esilingeli kedvesen a férjhezmenendő. — Csakhogy betér végre hozzám is! Persze, hogy a felesége leszek, örömmel, hiszen mi egymásnak vagyunk teremtve. Egyszerre nyílnak virágaink és nem félünk egymás tüskéitől — egy a fajtánk!

No, kaktusz úrfi mire szóhoz juthatna, már völegény is! Sok szerencsét kívánunk a találó párnak, így már csak még sem fizetik meg a hátborzongató agglegényadót a szoba virágos állványán.

Dakarcs Dince és Szurok Szevér kalandjai.

2. kép.

— Nosza üres lett a műhely, Gyere Vince!
Másszunk be a kéménylyukon a földszintre! —

A kis kék ruha, a legszebb könyv és a husz kis testvér.

Irtá: Balla Ilona.

Volt egyszer egy gazdag néni s annak egy kedves, szép leányzója. Gyönyörű szép kastélyban laktak, amely egy park közepén állott. A kislánynak megvolt mindene, amit szíve-szava kívánt. A hófehér gyermekszobában rengeteg játéka, meséskönyve, ablakában gyönyörű virágok, szekrénye tömve szebbnél-szebb ruhákkal. Ebédre, vacsorára, — az csak természetes, — mindig kedves ételei kerültek az asztalra. Édesanyja a szellőtől is óvta, még iskolába sem engedte, nehogy a sok szegény gyermek közt rosszmodor vagy valami betegség ragadjon rá, vagy Isten ments, még kimondani is szörnyű, netán szegényszagot hozzon haza a ruhájával. Francia nevelőnőt tartottak mellette, egy héten háromszor pedig zongoratanár jött hozzája, aki zongorázni tanította a saját külön ébenfa zongoráján.

Ám a kislány nem volt boldog ebben a nagy gazdagságban. Mert mit ér a sok játék, ha nincsen játszótárs hozzá? Mit ér a sok szép virág, ha nincs kinek megmutatni? És a sok szép mese, ha nincs kivel beszélj róla? A szép ruhák ugyanbizony érnek-e valamit, ha nincs kedve felvenni őket? És mit ér a jó falat, ha nincs kivel megosztani?

Szomorú és szótalan volt a kislány s lassan-lassan nemcsak a nevetést, de még a mosolygást is elfelejtette.

Ha kérdezték tőle, hogy miért olyan szomorú, mit hozzanak neki, hogy felvidítsák, — mindig ugyanazt felelte:

— Kis testvérekét szeretnék, négyet, ötöt, tizet, huszat, vagy legalább egyetlen-egyet.

Busult is eleget a mamája, hogy éppen ezt az egyetlen kívánságát nem teljesítheti, mert hiszen tudnivaló, hogy a legfényesebb boltban sem lehet semmi pénzért kis testvérekét vásárolni.

Mondta is neki nem egyszer:

— Kérj, kívánj egyebet, kislányom, meglásd, én mindent megteszek és mindent megveszek, csakhogy jókedvűnek lássalak!

De a leányka nem kívánt egyebet, csak kis testvéreket és tovább busult, mert továbbra is egyedül maradt. Orcájának rózsái lehervadtak, mintha belső, titkos kór emészténé.

Akkor édesanyja orvosokat hívott a kastélyba, akik nagy, tudós könyvekből igyekeztek kiolvasni a kislány baját s mindenféle orvosságot készítettek számára, amiket ő engedelmesen be is vett de amik nem használtak semmit.

Egyszer, hogy s hogy nem, egy szegény asszony vetődött a kastély udvarára.

A gazdag néni nem szerette a kéregető-féléket, de ha már benn volt a szegény asszony, megkérdezte tőle, bár nem a legbarátságosabban, hogy mi járatban van?

— Valami ócska ruhát kérnék a kislányomnak.

— Nincs ócska ruhánk, — mondta a gazdag néni.

— Adjunk hát egy újat néki — szólalt meg mellette a szomorú, sápadtarcu kisleány.

A gazdag néni örült, hogy kislányának végre egy kívánságát teljesítheti, s így szólt:

— Nem bánom, hozz hát le egyet a ruháidból.

Dakarcs Dince és Szurok Szevér kalandjai.

3. kép.

Feketére festé őket a füst korma.
Mind a kettő mint az ördög olyanforma.

A leányka azonnal szobájába ment s váltogatni kezdett a szebbnél-szebb ruhák között.

— Ha már adunk, szépet adjunk, hadd örüljön a szegény kislány, — gondolta s kiválasztotta a legszebbet, egy kis kék ruhát, amit fehér csipkefodor díszített. Olyan volt ez a kis ruha, mint a fehér felhővel fodrozott kék égnek egy darabkája.

Bizony fájt a ruhácskának, hogy kis gazdája olyan könnyen megvált tőle. Mert ha szereti is az ember a ruháját, tudnivaló, hogy a ruha még sokkal inkább szereti a gazdáját. A kis kék ruha pedig különösen szerette a szép, szomorú kislányt. Élete utolsó lehelletéig akarta szolgálni s bizony nem rajta mulott, hogy nem így történt.

— Tudja Isten, talán könnyebben mennék el, ha egyetlen-egyszer mosolyogni láttam volna, — gondolta a kis kék ruha, mikor elvált kis gazdájától. De azért tőle telhetőleg hűséggel szolgálta új gazdáját is, a szegény leánykát, mert már ilyen volt a természete.

Szegény gyermeknek egyetlen ruhája csak hamar ronggyá vedlik. Erre a sorsra jutott a kis kék ruha is. Színe kifakult, a csipkedísz lemállott róla. Egyszer beleakadt egy szögbe és végighasadt. Egyideig még használták surolórongynak, később már erre se volt jó. Bizony a kopott, elnyűtt, piszkos rongydarabban senki sem ismert volna rá a nemrég oly gyönyörű, égszínkék ruhácskára.

Aztán — mint előbb-utóbb minden rongydarab — bekerült az ócskásnak a zsákjába.

Itt a rongydarabok mindenről lemondva, már csak emlékeiknek éltek. Elmesélték egymásnak, ki mi volt régebben, ki volt a gazdája s hogyan bánt vele? Az egykori kis kék ruha is elmesélte történetét. Sokat mesélt kis gazdái-

ról, különösen az elsőről, a szép és szomorú gyermekről, akit senki és semmi, még ő sem tudott megvigasztalni szép kék színével, fehér csipkefodraival.

Egy napon aztán megoldották a rongyoszsákot s ők megegyeszer napvilágra kerültek. Oh, milyen jó volt dohos börtönük után a napfényen sütkezni! De nem soká élvezhették a szabadságot, mert szekérré dobálták őket s az állomásra hajtottak velük. Itt egy tehervagonba kerültek tömérdek más ócskarongy közé.

— Ujjé, utazni fogunk! Ez aztán igen! — örvendeztek a rongydarabok.

— Hova visznek minket? — kérdezte az egykori kis kék ruha aggodalmaskodva.

— A papirgyárba, — adta meg a felvilágosítást a szomszédja, egy sokat tapasztalt, sok világot bejárt férfihálóing.

— Én félek az úttól — siránkozott egy icipici gyermekingecske.

— Miért megyünk a papirgyárba? — kíváncsiskodott egy hajdan díszes s még rongyaiban is kényeskedő báli ruha.

— Papirost csinálnak belőlünk — mondta a mindentudó férfihálóing.

— De hisz ez nagyszerű! — örvendeztek a rongydarabok s már is találgatni kezdték, kit mire fognak felhasználni eljövendő papiros-életében.

— Én csomagoló papiros szeretnék lenni — mondta a férfihálóing, aki valamikor egy kereskedőnek volt a tulajdona.

— Én iskolai füzet leszek — mondta egy kötenyke.

— Belém cukrot csomagoljanak! — selypítette a gyermekingecske.

— Én finom selyempapiros leszek és virágokat készítenek majd belőlem — kényeskedett a báli ruha.

Vakarcs Vince és Szurok Szevér kalandjai.

4. kép.

Aztán, hogy a lisztbe suppan Vince, Szevér
A pófájuk, s ruházatuk így lett fehér.
A két fickó a sötétben szemet mereszt.

Vajjon hol van? Merre az a finom percc?
Hiszen ide azért jöttünk most az egyszer,
Hogy megtöltsük bendőnket ma sóspereccel!

— Én könyv szeretnék lenni! — mondta a kis kék ruha. — A legszebb könyv szeretnék lenni, ami csak van a világon!

Hamarosan megérkeztek a papirgyárba, ahol nehéz, szenvedéssel teli napok vártak rájuk. Fortyogó üstökben főzték, lúgozták, éles pengékkel hasogatták őket, majd megint főzték, s mindenféle maróanyaggal márták, míg hófehér papiospép lett a rongydarabokból. Aztán vas-hengerek közt préselték, simították, szárították és fényesítették őket, miközben a gépek a lelküket majd kirázták s zakatolásukkal majd megsüketítették őket. El kell ismerni, sokat kellett szenvedniök, míg szép fehér, síma, fényes papiros lett belőlük.

A kis kék ruha vágya teljesült, könyv lett belőle, a legszebb könyv, emberek vigasztalója, finomlapu, apróbetűs, fekete-kötésű biblia.

Egy könyvkereskedés polcára került és reménykedve várta, hogy majd csak megveszi valaki. Naponta sok ember fordult meg a boltban, regényt, tudományos könyveket, mesékönyvet, kalendáriumot vettek. A biblia türelmesen várt a helyén. Majd csak eljön az ő ideje is.

Egyszer egy sápadt-arcú, szomorú-szemű asszony lépett a boltba s valami szép olvasnivalót kért. A biblia szíve nagyot dobbant. Valamikor régen, előbbi életében mintha már látta volna ezt a sápadt arcot, mintha hallotta volna ezt a szomorú hangot.

— Végy meg! Vigy magaddal! — könyörgött hangtalanul s mikor a boltos éppen mellőle emelt le egy könyvet, lapjait kitérve, tompa koppanással földre zuhant a biblia.

— Mutassa azt a könyvet, ami leesett, — mondta a nő s kezét nyújtotta a könyvért.

— Oh kérem, az csak egy biblia, — mondta a kereskedő s vissza akarta tenni a helyére. Ám az asszony különösnek találta, hogy ami-

kor könyvet akar vásárolni, jóformán az ő kedvéért leesik a földre egy biblia. Megvette és hazavitte.

Mikor otthon kicsomagolta, a könyvnek megint úgy tetszett, mintha régen, előbbi életében már járt volna itt! Minden olyan ismerős volt, a butorok, az ablakban a virágok s mintha már látta volna ezt a sápadtarcú, szomorú-szemű gyermeket, akinek szavát sem hallani! Istenem, mit nem adna érte, ha megvigasztalhatná! Ha csak egyellenegyszer mosolyogni látná!

Este, mikor minden elcsendesült, az asszonynak eszébe jutott az új biblia. Felnyitotta, csak úgy találomra s tekintete ezekre a sorokra esett:

Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket és ne tiltsátok el tőlem, mert ilyeneké az Istennek országa.

Egy másik lapon ezt olvasta:

Aki az ilyen gyermekek közül egyet is befogad az én nevemben, engem fogad be.

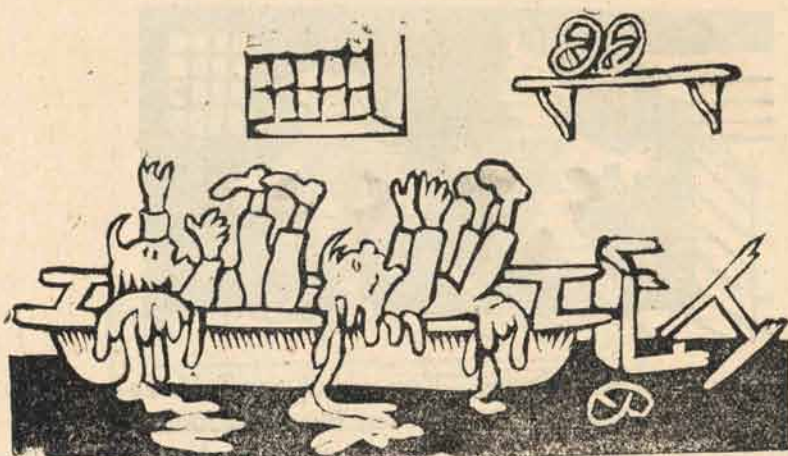
Boldogok az irgalmas szívűek, mert ők irgalmasságot nyernek.

Ilyen csodálatos dolgokat olvasott még sokáig s aztán eltűnődött rajtuk. Szívére valami szomorúság ereszkedett, amit idáig soha nem érzett. Ő bizony eltiltotta őket. Soha egyet sem engedett a közelébe! Itt van ez a kastély, itt van a szép nagy kert, s ő egyet is be nem fogadott, hogy a jó levegőn, az árnyas lombok közt eljátszadozzanak. Soha egyet is meg nem vendéglelt, soha egynek egy kis örömet nem szerzett! Pedig hány szegény, éhező, fázó, nyomorgó gyermek van a világon, anya nélkül, gondviselő nélkül. Betegek, rongyosak, piszkosak, akiket ha látott, még a fejét is elfordította!

Egyszer, egyellenegyszer adott egy kis ruhát egy szegény asszony kislányának, azt is inkább a gyermeke kérésére tette.

Dakarcs Vince és Szürok Szevér kalandjai.

5. kép.

A sötétben baktatgat a két jómadár,
S nem látták, hogy egy rozzant szék útjukban áll.
Megbollottak, a szék szétfört mindörökre...
Ők még háttal befordultak a teknőbe.

Még pedig len egymás mögé estek ketten.
Vince jajgat: „A csirizbe beleestem.”
Szevér ordít, s kézzel-lábbal rugva-kapál:
— Mi lesz velünk? Itt öl meg a csirizhalál!

Bizony eddig cseppet sem volt irgalmas szívű, hogyan várjon ő irgalmat a jó Istentől?
Na de ezentul másképen lesz minden!

Másnap a szép és gazdag néni elindult s ahány szegény és elhagyatott gyermeket talált a környéken, összeszedte s hazavitte a szép kastélyba. Voltak vagy huszan, kisebbek és nagyobbak, fiuk és kislányok, szőkék és barnák, soványak és — hát bizony csak soványak voltak, sápadtak, éhesek.

Először a szappan, mosdószivacs, fésű és hajkefe tették meg a magukét, majd tiszta ruhát kaptak, aztán körülülték a terített asztalt.

Mikor a gazdag néni saját kislányát közéjük vezette, az nyakába ugrott s örömeiben felkiáltott:

— Edesanyám! Ilyen sok kis testvért hoztál nekem? — és elkezdett nevetni és úgy nevetett, hogy a kastély s a park csakúgy visszahangzott a kacagástól.

A francia nevelőnő ijedten csomagolt, a zongoratanár fejét csóválta, az orvosok becsukták a nagy tudós könyveket, kiöntötték a sok drága orvosságot és kijelentették, hogy itt már nincs szükség rájuk.

Mindenki boldog volt, de legboldogabb a kisleány!

Volt már kivel játszani, volt kivel megosztani a falatot, volt kinek megmutatni a virágait, volt kivel beszélni a szebbnél-szebb mesékről és — Uram bocsá! — volt kivel összeveszni!

No, ha összevesztek, hamar meg is békültek, mint az már jó testvérekhez illik!

A kislány pedig annyit nevetett, hogy hamarosan kipótolta azt is, amit idáig elmulasztott.

Arcára visszatértek az élet rózsái.
Az az egy bizonyos, hogy szomorúnak nem igen látta őt többé senki!

A 511.

Az én édesanyám hatvanéves elmúlt,
S még kacag a szeme, ránc nincs homlokán,
Az öreg Biblia lelki tápláléka,
Imádságaitól szép az én Anyám.

A mosolya áldott, csendes szava balzsam,
Simogató kézzel nyúl a szívemhez...
Mikor megsebez a világ gonoszsága,
Csak hozzá sietek, ő megvédelmez.

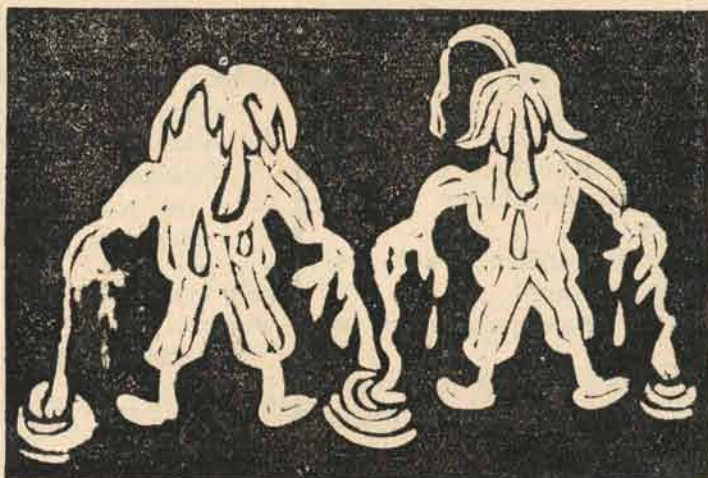
Ha mindenki remeg háború zajától,
Kétségbeesettek jajgatása hallik,
Istenére figyel engedelmes szívvel,
Nem reszket a lelke, nyugodtan meghajlik.

Őt az élő Isten igéje táplálja,
Nem fut a veszélytől, nem fél, nem remeg,
Mert tudja és érzi, hogy aki szentül hisz,
Azt az igaz Isten védelmezi meg.

S. Sillay Erzsébet

Dakarcs Vince és Szurok Szevér kalandjai.

6. kép.

Mégis, mégis nagynehezen kimászhattak.
A téstától újdivatú ruhát kaptak.
Mily gyönyörű nyúlós ing és nyúlós gatyá

Úgy kell nekik! Aki látja, kacaghatja.
— Jaj, segítség! — ordította Vince, Szevér!
Nem kell többé lopott pereg, lopott kenyér.

(Folytatjuk.)

A legkedvesebb meglepetés.

— Színdarab. —

Irta: Landtné Ady Mariska.

Kati: Ma virág, holnap könyv, holnapután tojás, mosócseber. Utoljára az egész portánkat elhordják.

Baloghné (szomorú mosollyal): Nem sokra mennének vele, Kati fiam. Alig van már valami értékünk.

(Az uccáról kacagás, hangos beszéd halalszik.)

Kati (arrafelé intve): Bezzeg van a korcsmárosnének, azért olyan hangos a kedve! (A kapú felé hallgatózva, ijedten): Ha nem egyéb, ez idejön! Én megmondom, hogy alszik a te-kéntes asszony.

Baloghné (nevet): Annak ugyan hiába mondd. Még ha aludna is, felköltene.

Pálinkásné (idősebb nő, cifrán öltözve. Kezében nagyobb papirdobozt hoz. Katihoz): Hol az asszonyod, Kati? Alszik?

Kati: Aludnia kellene, mert a doktor úr így rendelte, de a víziálóktól nem tud.

Pálinkásné (előbbre jön, meglátja Baloghnét): Á, jónapot, kedves tanítóné asszony. Zavarom? Nem sokáig maradok, mert az ivó tele van vendéggel.

Kati (félre): Elég baj, hogy a sok drága pénzt hozzátok hordják.

Baloghné (barátságosan): Jónapot, Pálinkásné Mi jót hozott?

Pálinkásné (áradozva): Csak megmutatni jöttem azt a sok szép holmit, amit anyák napjára a városból kaptam.

Baloghné: A Dezsőtől?

Pálinkásné (büszkén): Éppen tőle. A fiamtól. Jó fiú az s hála Istennek pénze is van elég.

Kati: Aztán mi közünk van nekünk ehhez?

Pálinkásné (mérgesen): Nem hozzád szoltam. Adj inkább egy széket, hogy ülhessek le. (Baloghnéhez): Odavan a lábom a sok talpalástól.

Kati: Félek, hogy akkor estig sem szabadulunk meg a naccságától.

Baloghné (erélyesen rászól): Kati!

Kati: Jó, jó! Hozom már a széket.

Pálinkásné: Meg tetszik engedni, hogy az ölébe tegyem a skatulyát?

Baloghné (mosolyog): Ha nem nehéz. Mert bizony reumasak a térdeim.

Kati (hozza a széket): Itt a szék, tegye csak arra a naccsága. A te-kéntes asszony térgye nem arravaló!

Pálinkásné (leteszi a dobozt s mindjárt fel is emeli a fedelét): Na? Mit szól ehhez a tanítóné asszony? (Ruhakelmét vesz ki s megcsillogtatja a napon.) Gyönyörű, mi?

Baloghné: Igazán szép. Jó ruhája lesz belőle.

Pálinkásné (büszkén): Meghiszem azt. (Újdivatu cipőt vesz ki a dobozból): Hát ez a cipő? Bizony a Dezső tudja, mi a divat s mi illeti meg az anyját. Igaz, hogy egy vagyont költöttünk reá. (Kis szünet. Aztán hirtelen — érzik, hogy bánatani akar —): És a Lacika mit küldött anyák napjára?

Baloghné (egyszerűen): Az én fiamnak nincs pénze ajándékokra. Amit szerez a magántanítással, a tanulmányai folytatására kell fordítsa.

Pálinkásné (lenéző sajnálkozással): Hát bizony nagy baj a szegénység!

Baloghné: Tisztes szegénység, nem szégyeljük.

Pálinkásné (becsukja a dobozt): Na, megyek is. Még a tiszteletes asszonynak is meg akarom mutatni.

Kati: Hallja naccsága, mit strapálja magát a házról-házrajárással? Mért nem doboltatja ki Marci bácsival? Akkor mindenki elmenne, csudát látni helyibe.

Pálinkásné (göggösen végigméri Kati. Nem felel. Balognéhoz): Viszontlátásig tanítónéasszony!

Baloghné (szívélyesen): Jónapot Pálinkásné! ... Viselje egészséggel a ruhát.

Pálinkásné (visszaszól hetykén): Köszönöm. Az is van, hála Istennek! (El.)

Kati (mérgesen): Hogy a... Ha még tovább dicsekszik itt ez a... majd mondtam valamit... bizony kipukkanok.

Baloghné (megrovón): Kati, Kati! Belőled fiam az irigység beszél.

Kati: Irigylis a csuda! De mikor olyan feltelmesen dicsekszik. (Kis szünet.) Hanem azért... ne tessék rossz néven venni... de a Laci urfi is megemlékezhetett volna a tekézetes asszonyról, Bár egy levéllel.

Baloghné (mentetve): Sok a tanulnivalója. Vizsgákra készül.

Kati: Már akármennyi. Egy pár sor megírására csak futotta volna az idejéből. A tekézetes asszony is volt olyan jó anya, mint ez a Pálinkásné.

(A kutya hirtelen ugatni kezd.) Ugyan kit hoz már megint az ördög?

Laci (benyitja a kaput. Kezében nagy csokor mezei virág. Kati meglepetten kiáltani akar, de Laci int, hogy hallgasson.)

Baloghné (élénken): Ki az? Mintha ismerőst ugatna a kutya.

Kati: Valami vásott gyerek benyitotta a kaput. Megyek, be is csukom. Mára amúgyis elég volt a vendégből. (A kapu felé indul, jeleket váltva Lacival. Laci előresompolyog. A csokrot hátulról édesanyja ölébe dobja. Ugyanakkor hirtelen befogja a szemét.)

Laci (elváltozott hangon): Ki vagyok?

Baloghné (boldog izgalommal): Istenem, ez a Laci keze! Igen, száz kéz közül is megismer-ném! (Lefejti szeméről a kezeket, feláll s könnyes örömmel ölegeti a fiát.) Drága kis fiam! Milyen meglepetés! Hogy jöttél?

Laci: Vonattal mamám. III-ad osztályon. Az állomástól meg gyalog.

Baloghné (szörnyülködve): 18 kilométert?

Laci: No... és? Ha katona leszek, többet is gyalogolok. Tudod kívül beszélgettem a papék előtt? Pálinkásnéval. Valami selymet meg cipőt mutogatott nagy boldogan, hogy a városból kapta.

Baloghné: Igen, a Dezső küldte neki. Itt is járt vele.

Laci: Hát annak nagyszerű dolga van annál a vállalatnál. (Sóhajt): Mikor érem én meg, hogy állásom, fizetésem legyen.

Baloghné (a fia arcát símogarva): Megsegít az Isten téged is lelkem!

Laci: Lásd, most is csak annyi pénzem volt, hogy a vonatra futotta. Neked már nem tudtam hozni semmit. Ezt a csokor mezei virágot útközben szedtem.

Baloghné (kebléhez szorítja a csokrot): Soha kedvesebb és értékesebb ajándékot nem kaptam, mint ez a csokor. Hisz te magad szedted s mellette a csókjaidat, a szeretetedet hoztad el nekem.

Ennél többet egy édesanya sem kaphat! (Katihoz): Most pedig Kati fiam szaladj és vágj le két csirkét. A tejszint is tedd hideg helyre.

Kati (boldogan): Ezt már igen! Az ilyen vendég kedvéért egy egész baromfiudvart kiirtok, ha kell! (Dalolva el balra.)

Laci (szeretettel néz utána): Drága, öreg Kati!

Baloghné (átöleli Lacit s a ház felé indul vele): Ma ünnepet ülünk kis fiam. Megérkezésed ünnepét.

Laci (megcsókolja anyját): Nem anyus! A te napodat ünnepeljük: Anyák napját!

(Függöny le s a színpalak mögül felhangzik a karének):

*Ki hajolt annyiszor ágyadra halkan,
fáradt pilládra csalogatva dalban
a pihentető édes álmokat?*

*Ki állt őrt tipegő lépteid mögött,
ki csókolta le maszatos könnyűd,
magára véve minden bajodat?*

Édesanyád, a jószágos, a szent!

Órangyalod a földön idelent.

És őrangyalod túl az életem...

Szeresd őt nagyon... szeresd Gyermekelem!

Ma te vond kebledre fáradt fejét

és te csókd le könnyes, két személ.
Légy hálás hozzá mindig Gyermekem:
Itt az életben s túl az életem...

Refr.:

Ki hajolt annyiszor ágyadra halkan,
fáradt pilládra csalogatva dalban
a színes-fényes tündérmokokat?
Édesanyád a jóságos, a szent:
Órangyalod a földön idelent!
Vigyáz reád itt s túl az életem...
Szeresd őt nagyon... szeresd gyermekem!
(Vége.)

Szerkesztői üzenetek.

L. A. M. A tördelésből eredt hibát készségesen helyesbítjük. A legnagyobb elővigyázat mellett is előfordulhatnak ilyen bosszantó hibák. Elnézését kérjük. Elismerő szava nagyon jól esett. Minden törekvésünk az, hogy lapunk irodalmi színvonalát fenntartsuk, s a gyermekeknek minél egészségesebb szellemi táplálékot nyujtsunk. A verses mesét várjuk. — Sz. N. I. Kedves levelében többek közt azt írja: „Nekem boldogság, hogy a gyermeki szívhez hozzá tudtam jutni!” Nekünk meg öröm, valahányszor hangulatos verseivel felkeres minket. — B. I. A gondolatot nagyon helyeslem. Úgy van! A cikkek alkalmoszerűek, érdekesek, tanulmányosak és rövidek legyenek. A Franklin-életrajznak örülni fognak a kis cimborák. — Zsiga. A csatánójára elég kedves, de a vers terjengős és más-különbben is gyenge. Hangsúlyos verseknél a sormetszetre is nagy gondot kell fordítani. A szavakat a sormetszet nem vághatja ketté. — S. S. E. Verseit nem öltözteti ünnepies ruhába. Pedig a nyilvánosság előtt még a versnek sem szabad pongyolán megjelennie. Az újabb beközlött versek közül az egyiket közlésre soroztuk be. Általában nagyobb önbizálatra van szüksége. Írói izlése még nem kiforrott. — R. E. Művészies alakrajzok, melyeknek elgondolása is szellemes, de tollrajznak kissé elnagyoltak, nem eléggé finomak. Kérem azokat úgy ábrázolni, hogy visszintes árnyékvonalkák ne legyenek a képeken. A tusrajzot felhasználjuk. — G. L.-né. Ha a gyermekek nem szeretnék írásait, mi sem közölnék le azokat olyan szívesen. Mindig örvendünk közleményeinek. — Több munkatársunknak. Kéziratgyűjteményekben sok olyan felhasználható, értékes írás van, ami — sajnos — mégsem közölhető le, mert a szerző a szöveget a papírlapnak mind a két oldalára írta. Felkérem munkatársainkat, hogy az Uj Cimborának szánt írásait úgy küldjék be, hogy a szöveg a papírlapoknak csak egyik oldalán szerepeljen. Ellenkező esetben a nyomda a szedést nem vállalja.

(T. D.)

Kicsiről kicsiknek.

A szomszédban nagy a zaj,
ugyan mi lehet a baj?
Átszaladok s szétnézek:
Lám, a Bodri mit vétett?
Vagy a Bodri, vagy Mica,
a pákosztos, vén cica.
Se nem egyik, se másik.
A zaj oka most más itt.
Nem sejtitek? Gondolom,
jobb lesz, hogyha megmondom:
Az egyéves kis Klára
Elindult a világba.
Tipi... topi... tipi... top...
Már a konyhában topog.
Széjjeltárva két karja...
— Repdess, repdess angyalka! —
Egy a... kettő... három... négy...
Ej! de katonásan lép!
Sűrű nógatás között,
Elérte a küszöböt.
Hanem itt már megállott.
Ejnye! Vajjon mit látott?
Küszöbön túl, a magas
kerítésen a kakas
harsány hangon kikirilt,
ahogy a torkán kifért.
Megijedt a kis Klára,
Nem ment már a világba.
Sirva-ríva elterült,
földről anyuhoz került...
Édesanyja ölibe,
el is szunnyad izibe.

Mariska néni.

Mit játszodjunk?

CICA.

Künn a szabadban lányok számára.

Nagyobb labdával játszhatjuk. A játékosok körbe állnak, egy kivételével, aki a cica. A körbenállók egymásnak dobják a labdát, a középen álló igyekszik azt elfogni. Ha sikerült a labda megkaparintása, akkor cicának az megy a kör középe, aki az elfogott labdát dobta.

Vezeti: **Jóska bácsi.**

1. Keresztrejtvény.

1	2	3		4	5
6			■	7	
8		■	■	■	
	■	■	■	9	
10	11	■	12		
					■

Vízszintes: 1. Forróégövi állat. 6. Fiunév. 7. Levesbe teszik. 8. Galgó része. 9. Igevégződés. 10. Tagadó szócska. 12. Vissza: „t”-vel a végén: csal.

Függőleges: 1. Északsarkai állat. 2. Az államnak fizetjük. 3. Gerely eleje. 4. Ige. 5. Fonószerszám. 9. Felkiáltó szó. 11. Azonos magánhangzók. 12. Papír-mérték.

2. Kockarejtvény.

Beküldte: **Lamos Ibolya, Kolozsvár.**

Húst vég.
Evés.
Skóciai emberek.
Ékezetek része
... .fázok.
Kér: visszafelé.
Vissza: ételizesítő.
Mássalhangzó.

3. Pótlórejtvény.

Beküldte: **Lamos Ibolya, Kolozsvár.**

—ára, —ebra, —ke, —ebe, —aggyu, —lű.

Ha a hiányzó betűket helyesen kipótoljuk, illatos virág nevét kapjuk.

4. Névrejtvény.

Beküldte: **Daday Zsolt, Semesnye.**

Dezső, László, András, Róbert, Abel, Áttila.

Ha a fenti neveket helyesen rakjátok össze, a kezdőbetűkből hetedik nevet kaptok.

Megfejtések a június 15-iki számból:

1. Ez a kockarejtvény hibásan volt leközölve.

2. Csernátfalú.

3. Hortenzia, orangután, alamizsna, legelő, levendula, nádirigó, diófa, itatós, alabástrom.

4. Páris, Helsinki, Róma.

Megfejtéseket küldtek be: Nagy Kató, Keresztes Erzsébet, Lamos Ibolya, Hevessy Imre, Vágó Zoltán, Adorján Emmi, Kádár Matyi, Levente Elemér, Német Gabi, Kiss Laci, Végh Erzsébet, Kovács Feri.

Jutalomkönyvet nyertek. Lamos Ibolya és Keresztes Erzsébet.

NYÁRI FÜRDEŚ.

*Pirospipacs, búzavirág, margarét,
Istenem, de gyönyörű e tarka rét.*

*Tarka rétre, sok virágra a nap tűz,
de nekünk ám árnyékot ad a nagy fűz.*

*Nagy fűz alatt a Berettyóvíz csobog,
benne úszni a melegben jó dolog.*

*Úszunk is a langyos vízben, mint a hal,
örüljön a nyárnak öreg s fiatal.*

Szepesi Nits István.

Az Uj Cimbora előfizetési árai:

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 pengő. Jugoszláviában 100 dinár, Amerikában 300 lej.

Főmunkatársak:

Telaky Dezső, Coltești, u. p. Aiud, jud. Alba, akinek címére küldendő az írásművek és rajzok.

Nagy Kálmán, Cluj. — Kormos Jenő, Chiend.